

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov.- 2024 (Old Course)
C-17 HORTICULTURE & FORESTRY (CORE-17)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ ખંડ એટલે શું ? ખંડ ના માપ ને અસર કરતા પરિબળો મુદ્દાસર સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું ? પ્રાયોગિક દોષ વધારતા પરિબળોની મુદ્દાસર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨ પ્રયોગ રચનાનાં પાયા ના સિધ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ પ્રયોગ એટલે શું ? પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્ર પ્રયોગનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
1. પદિક નમુના પદ્ધતિ
 2. ખંડ ના જુદા-જુદા આકારનાં ફાયદા-ગેરફાયદા
 3. ક્ષેત્ર પ્રયોગનો હેતુ અને સ્થળ પસંદગી
 4. ક્ષેત્ર પ્રયોગની જવાબદારીની સોંપણી
 5. સમાનતા પ્રયોગ
- પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૫)
1. પ્રત્યેક વસ્તુ / એકમ ને નમૂનામાં પ્રવેશવાની તક આપતી નમુનો લેવાની પદ્ધતિ કઈ ? તેની રીત વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
 2. સંમિષ્ટ નું કુલ કદ 10000 એકમોનું હોય અને તેમાંથી 200 નમુના લેવાના હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર(નિશ્ચિત અંતર કેટલું હશે.
 3. માવજત એટલે શું ? ઉદાહરણ વડે ટૂંકમાં સમજાવો.
 4. માવજતોની પદ્ધતિ થી થતા ફાયદા ટૂંકમાં જણાવો.
 5. ઋતુઓ વચ્ચેની ભિન્નતાની અસર વિશે સૌ પ્રથમ કોણે ધ્યાન દોર્યું હતું ? આ પ્રકારની અસર નિવારવા શું કરવું જોઈએ ? ટૂંકમાં જણાવો.
 6. ગાજર , મૂળા , ઘંઉ ,બાજરી, શેરડી અને કેળ ના પાકો પર લેવાતા પ્રયોગ માં ખંડ ના કદ વિશે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
 7. અસમાન ગુણધર્મો વાળા કુલ જથ્થામાંથી નમુનો પસંદ કરવા કઈ પદ્ધતિ અપનાવશો ? તેના વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
